

VANHUS- JA VAMMAISNEUVOSTON KANNANOTTO 4.9.2023

IKÄÄNTYNEIDEN ASUMISRATKAISUT – HANKKEEN TULOKSIEN POHJALTA 1.9.21-28.8.23

Ikääntyneiden asumisratkaisut-hankkeessa tehtiin taipalsaarelaisille yli 55-vuotiaille kysely tulevaisuuden asumisratkaisuista. Hanke kartoitti Taipalsaarella olevan nykyisen tilanteen, jossa huomioitiin ikärakennetta ja väestöennustetta ja mm. ikääntyneiden asumisen nykytilaa. Taipalsaaren kunta on vuosien kuluessa kehittynyt agraari- ja saaristolaiskunnasta 60- ja 70 - lukujen aikana nuorten perheiden asumislähiöksi ja varsin nopeasti kunta hajautui Saimaanharjun asuinalueeseen ja Kirkonkylän asuinalueeseen palveluineen.

Kunta on laaja. Välimatkat pitkät ja palvelut siis keskittyneet kahteen asuinlähiöön. Maaseudulla asuu tälläkin hetkellä vanhuksia isoissa omakotitaloissaan, joita on mahdollisesti ollut tai on vaikea myydä eteenpäin varsin vaativien yleismaailmallisten tilanteiden (korona, sotatila) heijastaessa yleisesti asuntokauppaan.

Hanke toi esille tosiasian, että valitettavasti menneinä vuosina väestön ikääntyminen on unohdettu tosiasia. Tänäpäin ollaan varsin vaativassa tilanteessa. Kuntalaisia ikääntyä nopeaa tahtia, tarvitsee lisää apuja ja palveluja arjesta selviytymiseen. Hyvin moni kuntalainen on joutunut turvautumaan naapurikunnan, Lappeenrannan tarjoamiin asumispalveluihin, sillä Taipalsaarella senioreille tarkoitettuja erilaisia asumisen muotoja on vähän tarjolla.

Kuntalainen on veronmaksaja myös eläkeläisenä, vanhana ja jopa sairaana. Oikeus turvalliseen elämään myös huonompikuntoisena omassa kunnassa asianmukaisin asumisratkaisuin on vanhus- ja vammaisneuvoston mielestä perusoikeuksiin kuuluva tosiasia.

Mitä tapahtuu, jos emme reagoi ikääntyvien asukkaiden asuinolojen ratkaisemiseksi? Yksinäisyys, turvattomuuden ja ahdistuksen seurauksena psyykeongelmat lisääntyvät. Kaukana asumiskeskittymistä elävät ikääntyneet joutuvat entistä suurempien haasteiden eteen, jotta arki sujuisi omakotitaloissa yksin asuvalla. Palvelutarpeet kotiin vietyinä kasvavat ja kotipalvelun henkilöstön saatavuusongelmien lisääntyminen entisestään voi huonontaa kotona yksin asuvien elämänlaatua ja heikentää turvallista asumista.

Ikääntyneiden asumisratkaisut -hankkeeseen käytettiin aikaa ja panostuksia, joten saatavilla on tuoretta tietoa, mitä pitää tehdä välittömästi, jotta lähitulevaisuudessa ikääntyneiden asumisen haasteisiin voidaan vastata. Uudenlaiset ja ennakkoluulottomat asumismuodot odottavat toteuttajiaan.

Vanhus- ja vammaisneuvoston kannanotolla:

Haluamme, että **Taipalsaaren asuntopoliittinen ohjelma päivitetään** mahdollisemman pian. Se tarkoittaa mm. työryhmän perustamista, johon kuuluu edustajia valtuutetuista, vavanesta ja virkamiehistä. Parhaimmillaan työryhmä toimii ohjelman työrukkasena ja promoottorina.

Haluamme, että vanhus- ja vammaisneuvosto sekä kuntalaiset otetaan mukaan asumispalveluiden kehittämistyöhön. Perehdytään erilaisiin asumisen malleihin kuten yhteisöasuminen, monimuoto senioritalot, ARA:n tarjoamien mahdollisuuksiin perehtyminen jne.

Haluamme, että **kunnassa lisätään asumisen ennakointia ja varautumista, koska yli 84-vuotiaiden osuus tulee kasvamaan voimakkaasti seuraavan 10 vuoden aikana.** Taipalsaareltä puuttuu yhteinen strategia, miten ikääntyneiden asumista tulee kehittää ja miten siihen on varauduttava.

Vanhus- ja vammaisneuvoston kannanotto haluaa tuoda ikääntyvien asukkaiden toiveita asumisratkaisujen suhteen todeksi ja osaksi poliittista päätöksentekoa. Mm. Pappilanniemessä tällä hetkellä tyhjä tontti odottaa edelleen rakentamista.

Vanhus- ja vammaisneuvoston kannanotto haluaa tuoda esille ikääntyvien kuntalaisten asumiseen liittyvät haasteet ja kuinka niihin kunnallisella päätöksenteolla voidaan vaikuttaa. Näin ollen odotamme kunnanhallituksen sekä kunnanvaltuuston jäsenien tahoillaan perehtyvän yhteiskunnallisesti tärkeään asiaan huolella ja suurella vakavuudella.

Kunnioitavasti,

Vanhus- ja vammaisneuvoston jäsenet

Jaana Kuokka, pj

Tommi Kukkonen, vpj.

Olavi Härkönen, jäsen

Sannan Aaltonen, jäsen

Mervi Turkia, jäsen

Anna-Liisa Klingberg, jäsen

Tapio Niemi, jäsen

Riikka Kuuva, jäsen

Sari Hokkanen, jäsen

Marjukka Ahtiainen, jäsen

Minna Suutari, jäsen

Johanna Törmälä, jäsen